

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКА КАФЕДРА ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

_____ Т.А.Шарапова
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2020 р.

ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

Укладач: Товарниченко В.О., к.філос.н., доцент _____
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні міжфакультетської кафедри
загальноосвітніх дисциплін

Протокол № _____ від “___” _____ 2020 р.
Завідувач кафедри _____

_____ А.В. Пожуєв
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
міжфакультетської кафедри
загальноосвітніх дисциплін

Протокол № _____ від “___” _____ 2020 р.
Голова науково-методичної ради кафедри _____

_____ П.В. Рекотов
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		За вибором ЗВО	
		Цикл дисциплін загальної підготовки.	
Розділів – 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		3, 4 -й	5 -й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/4 самостійної роботи студента – 3,5		24год.	6 год.
		Практичні	
		12 год.	10 год.
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота	
		54 год.	80 год.
		Вид підсумкового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є формування знань щодо механізмів психологічних виявів особистості та її взаємодії з соціальною групою.

Основними **завданнями** курсу є:

– складання фундаменту психологічних знань, ознайомлення студентів з основними найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини.

– поглиблення знань здобувачів вищої освіти з психології;

– засвоєння специфічної фахової термінології;

– формування психологічної культури;

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:**

- предмет психології та основні напрями досліджень в психології;

- закономірності розвитку особистості;

- фактори, етапи, стадії та періоди формування особистості;

- психічні процеси та властивості особистості;

- закони розвитку й діяльності психіки.

вміти:

працювати з науковою літературою;

вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;

виокремлювати структурні компоненти особистості;

назвати суттєві характеристики особистості;

показати взаємозв'язок структурних компонентів особистості і можливості їх розвитку;

дати загальну характеристику психічних процесів і станів особистості;

виділити сутність і властивості пізнавальних процесів та емоційно-вольових процесів;

давати характеристику сутності і структури спілкування;

визначати рівень, адекватність та стійкість власної самооцінки;

активізувати знання загальної психології при взаємодії з іншими членами групи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **прагнути досягти таких компетентностей:**

а) загальних:

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

– здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

– здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства;

– здатність оцінювати і враховувати соціальні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

б) спеціальних (фахових):

– здатність знаходити необхідну літературу для поповнення своїх теоретичних знань;

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Психологія» є необхідною складовою у компетентнісному підході до підготовки фахівців різних спеціальностей і її вивчення пов'язане зі знанням соціально-гуманітарних і природничо-наукових дисциплін «Історія України», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Правознавство», «Філософія», та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1.

Тема 1. Предмет психології

Поняття психіки, її функції. Предмет психології.

Психологія в системі наукових знань. Основні галузі психологічної науки.

Методи психологічного дослідження

Тема 2. Основні історичні етапи розвитку психологічної науки

Становлення психології:

а) психологічні знання в античності;

б) психологія у середні віки та епоху Відродження.

Психологічна думка Нового часу.

Основні теорії (напрямки) в психології XX століття: біхевіоризм,

гештальтпсихологія, глибинна психологія, когнітивна психологія, гуманістична психологія.

Тема 3. Виникнення і розвиток психіки

Психіка і мозок

Стадії розвитку психіки. Взаємозв'язок рівнів розвитку психіки і форм поведінки живих організмів

Свідомість як вищий рівень розвитку психіки. Свідомість та несвідоме

Тема 4. Психологія діяльності

Поняття діяльності, її структура.

Вміння, навички та їх формування.

Основні види діяльності.

Розділ 2.

Тема 5. Пізнавальні психологічні процеси.

Чуттєві форми освоєння дійсності. Раціональні форми освоєння дійсності. Пам'ять, її види. Мислення, його види, розумові операції. Мислення, мовлення і мова. Уява

Тема 6. Формування та розвиток особистості

Поняття особистості в психології. Психологічні теорії особистості. Соціалізація особистості і періодизація її розвитку. Особистість та діяльність. Психологія юнацького віку і формування самосвідомості.

Тема 7. Типологія особистості. Загальне та індивідуальне в психіці людини

Психологічна структура особистості. Спрямованість особистості.

Темперамент - біологічний фундамент особистості. Характер, акцентуації характеру та неврози.

Здібності та їх структура. Воля, емоції, мотивація.

Тема 8. Психічні стани особистості

Поняття "психічні стани", їх властивості, типи. Типові позитивні стани людини. Негативні психічні стани та їх попередження. Специфічні стани людини.

Тема 9. Спілкування та взаємодія людей

Поняття спілкування, його структура, функції.

Різновиди спілкування, трансактний аналіз спілкування.

Бар'єри спілкування. Конфлікт, його типи і способи розв'язання.

Тема 10. Соціальна психологія груп

Поняття групи, колективу та їх риси. Міжособистісні відносини в групі.

Засоби, методи психологічного впливу.

Теорії і стилі лідерства. Психологія управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	практичних занять	сам. роб.		л	практичних занять	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1.								
Тема 1. Предмет психології	9	3	1	5	6	1		9
Тема 2. Основні історичні етапи розвитку психологі чної науки	9	3	1	5	6	1		9
Тема 3. Виникнен ня і розвиток психіки	9	2	1	5	7	1		9
Тема 4. Психологі я діяльності	9	3	2	6	7	1		9
Тема 5. Пізнаваль ні психологі чні процеси	9	2	2	6	7	1		9
Разом за розділом 1	45	14	7	27	33	5		45
Тема 6. Формуван ня та розвиток особистос ті	9	3	1	5	6	1		9

Тема 7. Типологія особистості. Загальне та індивідуальне в психіці людини	9	2	1	5	6	1		9
Тема 8. Психічні стани особистості	9	2	1	5	7	1		9
Тема 9. Спілкування та взаємодія людей	9	2	2	6	7	1		9
Тема 10. Соціальна психологія груп	9	2	2	6	7	1		9
Разом за розділом 2	45	14	7	27	33	5		45
Усього годин	90	24	12	54	66	10	0	90

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Тема 1. Предмет психології	2	1
2	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку психологічної науки	4	2
3	Тема 3. Виникнення і розвиток психіки	4	2
4	Тема 4. Психологія діяльності	2	1
5	Тема 5. Пізнавальні психологічні процеси	2	1
6	Тема 6. Формування та розвиток особистості	2	1
7	Тема 7. Типологія особистості. Загальне та індивідуальне в психіці людини	2	1
8	Тема 8. Психічні стани особистості	2	1
9	Тема 9. Спілкування та взаємодія людей	2	1
10	Тема 10. Соціальна психологія груп	2	1

Разом	24	10
-------	----	----

6. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Тема 1. Предмет психології	1	0
2	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку психологічної науки	1	0
3	Тема 3. Виникнення і розвиток психіки	2	0
4	Тема 4. Психологія діяльності	2	0
5	Тема 5. Пізнавальні психологічні процеси	1	0
5	Тема 6. Формування та розвиток особистості	1	0
7	Тема 7. Типологія особистості. Загальне та індивідуальне в психіці людини	1	0
8	Тема 8. Психічні стани особистості	1	0
9	Тема 9. Спілкування та взаємодія людей	1	0
10	Тема 10. Соціальна психологія груп	1	0
Разом		12	0

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Тема 1. Предмет психології	5	8
2	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку психологічної науки	7	8
3	Тема 3. Виникнення і розвиток психіки	7	8
4	Тема 4. Психологія діяльності	5	8
5	Тема 5. Пізнавальні психологічні процеси	5	8
6	Тема 6. Формування та розвиток особистості	5	8
7	Тема 7. Типологія особистості. Загальне та індивідуальне в психіці людини	5	8
8	Тема 8. Психічні стани особистості	5	8
9	Тема 9. Спілкування та взаємодія людей	5	8
10	Тема 10. Соціальна психологія груп	5	8
Разом		54	80

Пропонується здобувачам вищої освіти виконати завдання самостійної роботи до кожної теми, що оцінюється окремо.

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних	Кількість балів за 1	Всього балів
--	-------------------------	-----------------------	----------------------	--------------

		заходів	захід	
1	Участь у обговоренні питань на практичних заняттях, перевірка виконання завдань самостійної роботи. Терміни виконання – у межах підготовки до семінарських занять.	7	5	35
2	Підготовка самостійних творчих завдань (презентацій, рефератів, повідомлень, есе, науково-дослідних завдань та ін.).	1	5	5
3	Контрольне тестування за матеріалом розділу 1.	1	10	10
4	Контрольне тестування за матеріалом розділу 2 (проводиться по завершенні вивчення теми 7).	1	10	10
5	Залік. Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (розділи 1-2). Проводиться по завершенні вивчення курсу.	1	40	40
	Всього	11		100

Для допуску до складання заліку студент повинен набрати протягом семестру мінімум **35 балів**.

Практичні заняття

Бали	Критерії оцінювання
5	Навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти має конспект відповідей з питань теми, володіє необхідними термінами, виконав практичні завдання (підготував таблиці, схеми тощо), активно працює протягом усього заняття (здатний зауважити, задати запитання, доповнити, дискутувати, висловити власне ставлення з конкретної проблеми). Правильно вирішив усі тестові завдання. Використовує нормативні джерела.
4	Відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач має конспект відповідей з питань теми, орієнтується в термінах, виконав практичні завдання (підготував таблиці, схеми тощо), працює протягом усього заняття, демонструючи неповну здатність зауважити, задати запитання, доповнити, дискутувати, висловити власне ставлення з конкретної проблеми, орієнтується по карті (у відповідях допускає несуттєві

	помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів). Використовує нормативні джерела.
3	Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Має конспект відповідей з питань теми, вибірково володіє термінами, виконав практичні завдання не з несуттєвими помилками, слабо орієнтується по карті. Поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.
2	Відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. При підготовці практичних завдань допущені суттєві помилки.

Залік.

Семестровий контроль здійснюється у формі семестрового заліку – контрольного тестування за вивченим матеріалом курсу (розділи 1-2) – до 40 балів.

Оцінка за семестр виставляється з врахуванням різних видів навчальних робіт (творчих робіт, контрольних тестувань за розділами) та результатів підсумкового семестрового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	

E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Нормативна:

Навчально-методичний посібник з курсу «Психологія» для всіх спеціальностей ЗДІА
Макушинська Г.П., Калюжний В.С., Товарниченко В.О., Ільчук І.А., Банах Л.С.,
Целякова О.М. // Запоріжжя: Вид. ЗДІА, 2017 - 50 с.

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з курсу «Психологія»
для всіх спеціальностей ЗДІА Макушинська Г.П., Калюжний В.С., Товарниченко В.О.,
Ільчук І.А., Банах Л.С., Целякова О.М. // Запоріжжя: Вид. ЗДІА, 2017 - 50 с.

Інформаційні ресурси:

https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/364798/mod_resource/content/1/Психологія%20навчально%20методичний%20посібник.pdf

Погоджено _____

навчальний відділ

«_____» _____